

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO

12.5.2022

Valtiovarainministeriölle

E-mail kirjaamo.vm@gov.fi; minna.upola@gov.fi.

Viite Lausuntopyyntö 28.4.2022, VM070:00/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI TULOVEROLAIN JA ERÄIDEN MUIDEN LAKIEN MUUTTAMISESTA TALOUDELLISEN TYÖNANTAJAN KÄSITTEEN KÄYTTÖÖNOTTAMISEKSI

Esitysluonnoksessa ehdotetaan tuloverolakia muutettavaksi niin, että rajoitetusti verovelvollisen Suomesta saatuna tulona pidettäisiin jatkossa myös palkkatuloa, joka on saatu ulkomaiselta työnantajalta Suomessa tehdystä työstä tilanteessa, jossa työntekijä työskentelee taloudellisena työnantajana pidettävälle työnantajalle tämän johdon ja valvonnan alaisuudessa niin, että työsuoritusta on pidettävä erottamattomana osana työn teettäjän Suomessa harjoittamaa taloudellista toimintaa. Myös eräisiin muihin lakeihin tehtäisiin uuden sääntelyn edellyttämät muutokset. Esityksen jatkovalmistelussa esitysluonnokseen on tehty lausuntopalautteen johdosta tarpeellisia muutoksia.

Esitysluonnos lähtee siitä, että erillisestä vuokratyöntekijöitä koskevasta sääntelystä tuloverolaissa luovuttaisiin, sillä uusi TVL 10 § 1 momentin 4 c kohta kattaisi myös vuokratyöntekijöiden saaman palkkatulon verotuksen. Lisäksi ehdotetaan verotusmenettelylakia muutettavaksi niin, että tuloverolain 13 §:ssä tarkoitettuun suomalaisella aluksella työskentelystä saatuun tuloon sovellettaisiin vastaavaa ilmoitusmenettelyä.

Esitetyn muutoksen myötä Suomi voisi verottaa vuokrattuja työntekijöitä myös silloin, kun verosopimuksessa ei ole erityistä määräystä vuokratyöntekijöiden saaman palkkatulon verotusoikeudesta. Lisäksi ehdotetun sääntelyn myötä Suomi voisi aiempaa useammin ns. mekaanikkosäännön estämättä verottaa myös muiden rajoitetusti verovelvollisten kuin varsinaisten vuokratyöntekijöiden Suomesta saamaa palkkatuloa. Säännös ei soveltuisi tilanteisiin, joissa muodollinen työnantaja olisi suomalainen tai sillä olisi Suomessa kiinteä toimipaikka.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää lähtökohtaisesti kannatettavana veropohjan tiivistämistä ja pyrkimystä verottaa rajoitetusti verovelvollisten saamia palkkatuloja verosopimusten sallimassa laajuudessa. Ehdotetun sääntelyn soveltamisalan laajuutta tulisi jatkovalmistelussa vielä arvioida uudelleen.

Työskentelypäivien alarajaan liittyvä huojennus

Esityksen jatkovalmistelussa esitysluonnokseen on ehdotettu sisällytettäväksi päivämääräkohtaiset alarajat uuteen tuloverolain 92 e §:ään silloin, kun kyseessä olevat yritykset ovat etuhyteydessä toisiinsa VML 31 § 4 momentissa tarkoitetulla tavalla.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitysluonnokseen tehtyä muutosta oikeasuuntaisena. On erittäin tärkeää, että konsernien sisäinen suuri työmatkustus pääosin jää uuden sääntelyn soveltamisalan ulkopuolelle. Veronmaksajain Keskusliiton näkemyksen mukaan lyhyistä työkomennuksista saatavien verotuottojen vähäisyys ja yritysten hallinnollisen taakan uhkaava lisääntyminen puoltaisi työskentelypäiviin liittyvän poikkeuksen ulottamista kuitenkin myös muihin kuin konsernitilanteisiin. Suomen kilpailukyvynkin säilyttämiseksi sääntelyn olisi suotavaa vastata mahdollisimman pitkälti Ruotsin vastaavaa sääntelyä. Ruotsissa lyhyitä komennuksia koskevaa vapautusta ei Veronmaksajain Keskusliiton käsityksen mukaan sovelleta ainoastaan konsernitilanteissa.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että jatkovalmistelussa esitysluonnoksen tuloverolain 92 e §:n soveltamisalaa laajennetaan esitetystä esimerkiksi niin, että pykälän 1 kohta poistetaan esityksestä ja lyhytaikaista työskentelyä koskeva verovapaus ulotettaisiin kosemaan myös muita kuin konsernitilanteita.

Vuokratyöntekijöitä koskeva erillissääntely

Esitetyn TVL 10 § 1 momentin 4 c kohdan muutoksen myötä tuloverolaissa ei enää lainkaan puhuttaisi suoraan ulkomaisten vuokratyöntekijöiden erilaisesta verokohtelusta. Koska nimitys vuokratyöntekijä on terminä tuttu ja varsinaiset vuokratyöntekijät ovat tähänkin asti olleet erityissääntelyn piirissä, ei Veronmaksajain Keskusliitto pidä täysin perusteltuna valittua sääntelytapaa, jossa maininta vuokratyöntekijöiden erityiskohtelusta tyystin poistetaan tuloverolaista. Vuokratyöjärjestelyissä ja nyt sääntelyn piiriin ehdotetuissa taloudellisen työnantajan hyväksi työskentelyn tilanteissa on myös kyse yksityisoikeudellisesti täysin erilaisista järjestelyistä.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää, että TVL 10 § 1 momentin 4 c kohdassa säilytettäisiin nimenomainen maininta vuokratyöntekijöistä.

Sääntely voitaisiin toteuttaa esimerkiksi niin, että nykyinen vuokratyöntekijöitä koskeva sääntely pidettäisiin entisellään ja uusi taloudellista työnantajaa koskeva sääntely lisättäisiin tuloverolakiin erilliseksi TVL 10 § 1 momentin 4 d kohdaksi.

Näin mahdollistettaisiin myös edellä selostettu, Suomessa tehtyjen työpäivien lukumäärään perustuvan alarajan soveltaminen myös muissa kuin konsernitilanteissa ilman lievennyksiä vuokratyöntekijöiden verotukseen, joka esitysluonnoksessa on nähty ongelmalliseksi.

Ilmoitus- ja muu verotusmenettely

Muutos eri osapuolten raportointivelvoitteisiin on luonnoksessa ehdotettu toteutettavaksi niin, että ilmoitus- ja veronmaksumenettelyihin sovellettaisiin vastaavaa menettelyä, kuin tuloverolain 10 §:n 1 momentin 4 c kohdan mukaisiin vuokratyötilanteisiin on nykyisin sovellettu. Nykyinen vuokratyötä koskeva menettely pitää sisällään velvoitteita niin suomalaiselle työnteettäjälle, ulkomaiselle muodolliselle työnantajalle kuin rajoitetusti verovelvolliselle työntekijällekkin. Erityisesti konsernitilanteissa tämän voidaan arvioida olevan tarpeettoman raskas menettely niin ulkomaisen yhtiön kuin sen Suomeen tulevan työntekijänkin osalta.

Veronmaksajain Keskusliitto esittää jatkovalmistelussa harkittavaksi, tulisiko taloudelliselle työnantajalle konsernitilanteissa asettaa samanlaiset työnantajavelvoitteet kuin tilanteessa, jossa tämä olisi ulkomaisen työntekijän tosiasiallinen työnantaja. Tällöin konsernitilanteissa menettely ei vastaisi nykyistä vuokratyöhön liittyvää ilmoitus- ja ennakkoverojen hakemismenettelyä.

Teemu Lehtinen
toimitusjohtaja

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja